

KIS HÍR LAP

— LÁM, LÁM, MICSODA VENDÉGSÉG VAN ITT! (Lásd a 166. l.)

Szerkeszti Forgó bácsi.

LVIII. köt. 11. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil.

Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

1900. márczius 18-án.

A SÁRKÁNY-REND NAGY-MESTERE.

— Elbeszélés számos képpel. —

(Folytatás.)

AJAVITHATATLAN Béla vitéz, bár hősi-
esen együtt halni készült Irmuskával,
nagyon vigan nevetett hozzá, amiből kitűnt,
hogy ő még Irmuska eltűnését sem tekinti
komoly dolognak. Aladár nagy-mester és
Kálmán lovag azonban semmikép sem vol-
tak tréfás kedvökben. Igen is komolyan
utána kell látni, hogy megkeressék Irmus-
kát. De hol keressék?

— Az a Boriska ebből a toronyból buk-
kant elő, szolt Aladár. Bizonyosan ide csalta
be Irmuskát, innen mentek valahová.

Elszántan léptek a toronyba. Nyílt onnan
ajtó három-felé is, hát jó szerencsére meg-
indultak az egyikben. Egész sor termen,
szobán mentek végig, egyszer-másszor szinte
bizony veszedelmek közt, mert a beszakadt
boltozatok alatt mély üregek tátongottak.
Már jó ideje vergődtek ide-oda a romok
közt, de Irmuskának semmi nyomát sem
találták.

— Nem is igen hihetem, hogy ilyen
nyaktörő helyeken járt volna, szolt Kálmán.

Tulajdonképen maguk sem tudták már,
hol vannak, s amint egy roskatag lépcső-
höz értek, kételkedve álltak meg: menje-
nek-e még tovább. Tűnődésüknek az vetett
véget, hogy egy kis kutya vig kaffogással
ugrott elő a lépcső aljából és Aladár felé
szaladt, aki ezuttal nagyon megörült neki.

— Ez a Kóczoska... ez bizonyosan jól
ismeri itt a járást és elvezet a gazdája
tanyájára. Kóczoska, megyünk haza!

A kutyácska most is megértette. Iziben
megfordult és neki indult egy hosszú folyo-
sónak, koronként meg-megállva és hátra
pillantva, követik-e? A folyosó egy kis ud-

varra nyílt, mely körül aránylag még épen
álltak a falak. Egyik helyen valóságos ajtó
és beüvegezett ablak is volt látható. Az
ajtó tárva állt, be lehetett látni a szobába.
És látni lehetett a vár urát is, Kánya ura-
mat, aki egy nagy kövön ülve szorgalmasan
font kosarat, künn az ajtó közelében. Benn a
szobában együtt voltak Irmuska és Boriska.
Már biz' én nem tudom, örültek-é neki
a vitéz lovagok vagy sajnálták — de az
valóságos igaz, hogy Irmuskát semmi-féle
veszedelemből sem lehetett megmenteni,
mert nagyon vigan bábusztatott Boris-
kával.

Kánya uram a fiuk közeledtére fölpillan-
tott a munkájáról.

— Isten hozta ifiuracskáim! mondá ba-
rátságosan. A kisasszonyka már említette,
hogy többen jöttek... Annál jobb! Súlyom-
vár urai mindig szívesen látták az uri
vendéget, akár hány jött is. Pedig sok jött
ám! Csak úgy zengett a vár a vigságtól.
No, majd úgy lesz megint, száz vendég is
ül majd az asztalomnál. De most is szíve-
sen látom az olyan derék urfít, aki jó volt
az én Boriskám kis Kóczoskájához. Szíve-
sen látom a barátait is és körül vezetem
mindnyájokat őseim vár-kastélyában.

Aladár nagy-mester és Kálmán lovag
nagyon meg voltak elégedve a szíves foga-
dással, Béla lovag azonban az orrát fintor-
gatta.

— No bizony! sugta a társainak. Hiszen
ez nagyon jámbor emberke, nem lesz itt
semmi veszedelmes kalandunk. Legföljebb
hogy csakugyan elkészünk az iskolából,
mert már otthon is köllene lennünk.

Igaz biz' a! Hiszen iskola is van a vilá-
gon. Ha igen nagyon futnak, talán még
nem késnek nagyot. De hát nem futottak

nagyon. Nem futottak egyáltalában sehogy, mert már csak nem sérthetik meg a szives házi gazdát, aki ime letette kezeiből a félig kész kosarat és talpra állva, így szólt:

— Hát induljunk, ifuraeszkáim! Megmutatom a vár kastélyom minden nevezetességét.

Aztán beszólt az ajtón:

— Boriska fiam, készíts valami harapni valót, mire vissza térünk. Súlyomvárából soha sem távozott senki étlen-szomjan. Az ilyen fiataloknak pedig jó étvágyuk szokott lenni.

Ez annyira igaz volt, hogy a három vitéz lovag akár tüstént is hozzá látott volna a harapni valóhoz. No de később még jobban fog ízleni. Mert a szives meghívást természetesen el köll fogadni. Tulajdonképen röstelkedtek is titokban, hogy rosszat gondoltak a vár uráról. Ime lám, milyen nyájas vendégszerető ember! Még amikor már megindultak is, újra oda kiáltott Boriskának:

— Aztán iparkodj ám, hogy becsületet vallj az ebéddel!

— Ej, de korán szokott ebédelni! szólt Kálmán lovag. Hiszen még jóformán reggel van.

— Mindjárt megmondom én, jegyzé meg Aladár nagy-mester.

Elő vette az óráját és a rendes számtani művelet alapján rövid idő alatt kiderítette, hogy biz' az ebéd órája körül-belől közelebb van, mint a reggelié, amiből Béla lovag rögtön kitalálta azt is, mert így szólt:

— Így hát hiába is indulnánk vissza, már nem jutnánk el az iskolába. Most már egészen nyugodtan mulathatunk. Tudtam én, hogy így járunk.

Aladár nagy-mester és Kálmán lovag úgy tettek, mint ha nem is hallották volna. Siettek Kánya uram után. Irmuska nem ment velök.

— Én Boriskának segíték a főzésnél. Otthon úgy sem jutok hozzá a mi zsémbes szakácsnénk mellett.

A vitéz lovagok nem bánták. Ugy is csak baj van az ilyen félénk leányfélével, mihelyt valami nyaktörő helyre érnek. A vár ura pedig előre figyelmeztette őket, hogy jól vigyázzanak, mindig pontosan a nyomába lépkedjenek, mert itt-ott bizony veszedelmes a járás az omladék között.

— Majd másképp lesz nem sokára, ha újra fölépitem, tette hozzá önézetes bizalommal. Fényesebb lesz őseim vár-kastélya, mint valaha!

Még csak az elején voltak szemle-utjoknak, még föl sem kapaszkodtak a magasabb helyekre, midőn a fiuk megpillantottak valamit, ami nagyon fölkelte a kíváncsiságukat. Egyik nagy bástya-torony tövében vagy tiz lépcső vezetett le a föld alá, a lépcső végében pedig erősen megvasalt ajtó volt látható. Ez már azért is nagyon szembe ötlött, mert különben az egész várban egyetlen ajtót vagy ablakot sem lehetett látni, kivéve azt a zugocskát, ahol a vár ura egyelőre Boriskával lakott.

— Ni, mi lehet ott? szólt Kálmán lovag.

— Nézzük meg! mondá Aladár nagy-mester.

És nem várva, hogy a vár ura mit szól hozzá, iziben le is szaladtak a lépcsőn. Azon az ajtón zár is volt, próbálták nyitogatni, de be volt csukva.

Még azonban jóformán az ajtóhoz sem értek, már dörgő hangon kiáltotta utánuk Kánya uram:

— Vissza onnan! Oda nem szabad bemenni!

— De mi éppen ide szeretnénk bemenni, szólt Aladár nagymester. Hová nyílik ez az ajtó?

— Oda, ahol senkinek semmi keresni valója rajtam kívül, felelt Kánya uram folyvást hevesen. Iziben jőjjenek fel onnan, mert ha én megyek le, vége lesz a barátságoknak!

Az a tegnapi furkós bot most is a kezében volt és veszedelmesen kezdett hadonázni vele. A vitéz lovagok okosabbnak vélték, hogy engedjenek; kiváltképen, mert semmiféle hadi-szerszám, még csak furkós bot sem volt a kezökben. De bizony nem szívesen tértek vissza és Kálmán meg is mondta:

— Már ez nem szép, mondhatom. Azt ígérte, hogy megmutatja nekünk a vár minden részét és most mindjárt a legelső érdekes helyről elzavar.

— De el ám! Ennek az ajtónak még a tájékára se merészeljen senki járni! Még beszélni sem szabad róla, értik?

— Ejnye no! Ugyan micsoda nagy titok van ott? kérdé Aladár.

— Bizonyosan ott a mély tömlöcz és ott tartja elcsukva a rabjait, ugy-e? szólt Béla roppant komoly képpel.

— Gyerek-beszéd, felelt a vár ura megvetőleg. Nem börtön az, hanem . . . no, nem szükséges, hogy mindent tudjanak. Valamikor majd megtudják. Onnan fog a sólyomvári Solyom nemzetség fénye és hatalma újra föltámadni!

Ez még fokozta a fiúk kíváncsiságát. Az már tehát bizonyos, hogy valami titok lapang ott az ajtó mögött. De micsoda? Biz' arról semmit sem tudhattak meg, mert

amint tovább faggatóztak, Kánya uramnak ismét veszedelmesen kezdtek villogni a szemei.

— Mondtam már, hogy beszélni sem szabad róla! kiáltá mérgesen. És ha nem fogadják a szavamat, hát tüstént kipöndörítem mindnyájukat a váramból és meg nem engedem, hogy valaha betegyék ide a lábukat.

Ez már szörnyü fenyegetés volt. Hiszen így a jeles Sárkány-rend elvesztené a tanyáját! Aladár nagy-mester tehát okos számítással így szólt:

— Dehogy is tennénk mi valamit a szíves házi-gazdánk ellenére! Tudjuk mi, hogy a vár ura nagy ur a maga ősi várában.

Ez nagyon tetszett a kis embernek. Megint szíves és barátságos lett és nagy készséggel kalauzolta őket a romok közt, sőt a veszedelmes helyeken meg is segítette őket, nehogy a nyakukat szegjék. Közben bő-beszédüen magyarázta, melyik volt a lovagok terme, melyik a fegyver-tár, amit aztán tetszés szerint hihettek is, nem is, mert a kopasz, omladozó falakra bizony akármit ráfoghatott.

Sok kapaszkodás után följutottak a vár legmagasabb tornyának a tetejére, honnan gyönyörű kilátás nyílt a tájakra. Kánya uram itt azt kezdte magyarázni, hogy ameddig a szem ellát, minden völgy, hegy, erdő Solyomvára uraié volt hajdanában. És majd újra a vár uraié lesz minden, mert ő vissza szerzi, még pedig nem sokára. A fiúk azonban nem nagy türelemmel hallgatták, kivált mert a delelő nap nagyon forrón tüzött, aztán meg nagyon kíváncsiak kezdtek lenni a Boriska főztjére, mivel hogy bizony már nagyon megehültek. Nem csoda, mikor oly korán reggeliztek, most pedig

már nagy ideje bolyongtak itt a romokban. De a vár ura még nem mozdult, inkább merően nézett a messzeségbe.

— Aha! Ő lesz az... Ma még egy vendéget kapok.

— Ki az?

— Az a jeles tudós, aki könyvet ír a váramról. Ő szokott mindig lóháton jönni.

A távolban csakugyan lovast lehetett látni. Lassan koczogva közeledett, de a messzeségtől nem lehetett ráismerni. A lovak pedig kíváncsiak voltak rá.

— No, majd csak ide érkezik, szólta Aladár nagy-mester. Majd beszélünk vele s megtudjuk, hogy kicsoda.

Meg bizony, megtudták. De egyelőre

AZ ELSŐ LÉPÉS. (Lásd a 166. lapon.)

nem gyanították, milyen kevés köszönet lesz benne!

Végre Kánya uram is betelt az ő jövőbeli uradalmának a szemlélésével. Megindultak lefelé, még pedig a legrövidebb úton, amely meglehetősen nyaktörő is volt. De szerencsésen értek le és nagy örömükre Irmuska már messziről kiáltotta elébök:

— Ideje! Már kész az ebéd!

Hogy nekik tulajdonképen nem itt költené ebédelniök, hogy otthon talán aggodva várják őket, arra most már nem igen gondoltak. Ők most a vár urának a vendégei meg nagyon éhesek is, hát biz' ők itt ülnek hozzá a terített asztalhoz.

Ha azt mondom, hogy terített asztalhoz

talán tán egy kicsit el is tértem a valóságtól, mert abrosz nem is volt az asztalon. Kánya uram egyelőre, valameddig ősei nagy kincseit vissza nem szerzi, nem éppen fényesen fogadta vendégeit. Két-két vendégnek jutott egy tányér. De hát baj az? Jó barátok miért ne ehetnének közös tányérról? Villa három volt, kés kettő; de hát a lovagoknak volt bicskájuk, s így segíthettek a bajon. Pohár csak egy pompázott az asztalon. De volt bögre, csésze, inni pedig ezekből is lehet. Szék sem jutott mind-egyiknek, hát ültek ládán, fölfordított dézsán. És ezt nagyon mulatságosnak találták.

— Nem az a fő, hogy a szék milyen, hanem hogy az ebéd jó legyen, vélte Béla vitéz.

Mi tagadás, annál a rántás-levesnél, sovány gombócznál, amit Boriska készített, jobbat is főztek már. Maga Kánya Péter uram is mint ha gyanította volna, hogy vendégei otthon alkalmasint külön ebédhez vannak szokva, így szólt:

— Majd lesznek az ifiurék nálam vendégül olyankor is, amikor ezüst tálon fázcánpecsenyével fognak az inasok szolgálni. Nem sokára lesz már az. Haha! Duszgazdag leszek én! Arany van ám az én váram alatt. Keresték is már sokan, de hiába. Csak én egymagam tudom, hol kell ásni.

A fiúk össze néztek és össze sugtak. Eszökbe jutott az az ajtó a torony aljában, ahonnan a vár ura oly hevesen parancsolta vissza őket s amelyről még beszélni sem szabad. És eszökbe jutott az a külön titkos munka is, melyet Kánya uram emleget. Alig ha ott nem ás a kincs után.

— Én szívesen segíteném a kincs kiásásánál, szólt Aladár.

— De még én is! Én is! mondá Kálmán és Béla.

— Elvégzem magam is, felelé Kánya uram. Ámbár, nem mondom... Aladár urfnak talán megengedném, mivel olyan jó volt a Kóczoskához...

Ugyan-e pillanatban Kóczoska nagy káfogással szaladt kifelé. Kivülről ló-dobogás hallatszott. A következő pillanatban csakugyan lovas állt meg az ajtó előtt, leszállt a lóról és illedelmesen köszönt.

— Jó napot, Kánya uram. Lám, lám, micsoda vendégség van itt! (Lásd a képet a czim-lapon.)

A vendégeskedők egy része, még pedig a három vitéz lovas és Irmuska várkisasszony, majd kövé dermedt az újabb vendég láttára. Mert az a hosszú szakálu, magas termetű tekintélyes ur nem volt senki se más, mint az Aladárék iskolájának a rettenetes igazgatója.

(Folytatása következik.)

AZ ELSŐ LÉPÉS.

(Képpel a 165. lapon.)

*Elsőt lép ma a világba
A piczi cziczuska,
Lábacskaút a porondon
Ügyetlenül huzza.*

*Tulpas néni, Bajszos néni
Szeretik Miczurkát —
Akasztottak is reája
Fehér szoknyát kurtát.*

*Piros posztós kis kalapot
Nyomtak a fejébe,
Árva-leányhaj bokrétát
Tűztek tetejébe.*

*A botosnál vettek neki
Pompás czicza-bábut —
Igy vezetik, sétáltatják
A botorka lábút.*

ILONKA ELTÉVEDT.

(Képpel a 168. lapon.)

*Gyermek-sírás nagy-keserves...
Egy kicsi lány haza-keres.*

*Haza-keres, de nem tudja,
Merre is visz annak útja.*

*Reggel elment a Terézzel:
A vásár-csarnokba néz el.*

*Régen biztatgatja. Ma hát
Be is váltja adott szavát.*

*A mamának megígérte:
Nem lesz baj, jót áll érte.*

*Hejh!... Teréz hiába mondta...
Ime, elveszett Ilonka.*

*Míg Teréz ott beszélgetett
Pajtásával egy keveset:*

*Zene-szóval jött a banda...
Felé szaladt kis Ilonka.*

*Későn vette észre Teréz...
Arra is néz, erre is néz...*

*A népeket kérdegeti —
Ki sajnálja, ki neveti.*

*Kiáltozgat jobbra, balra...
De Ilonka meg nem hallja.*

*

*A negyedik utca-végen
Kis baba nagy keservében.*

*Zokogva sir: »Mama!... Teléz!...«
A lelke is majd bele vész.*

*Öreg néni kérdi lágyon:
»Hogy is hívják, édes lányom?«*

*Másik is kérdőre fogja...
»Mama!«... már csak ezt zokogja.*

*És lassankint körös-körül
Sokféle nép össze kerül.*

*Nézegetik, kérdegetik,
Ilonka nem felel nekik.*

*

*Ni ni!... arra siet Teréz...
De ő most semere se néz.*

*Minden mindegy most ő neki,
Csak Ilonkát keresgeti.*

*»Hé! Lány-asszony! Ez a kis lány,
Nem magához tartozik tán?«*

*Itt, ezen az utca-végen
Bánatában zokog régen.*

*Magának meg az arczáról
Szomorúság, riadás szól!*

*Tovább innen ne szaladjon!...
Erre, erre, leány-asszony!«*

*

*Teréz áll... majd vissza fordul...
Egyet kiált... könyje csordul.*

*Ilonka néz... sikolt... kaczag...
És tipegve botlik, szalad —*

*Szalad a Teréz ölébe,
Kinek sugárzik a képe.*

*»Ó, köszönöm!... Ó Ég!...« S karba
A kicsi Ilonkát kapva,*

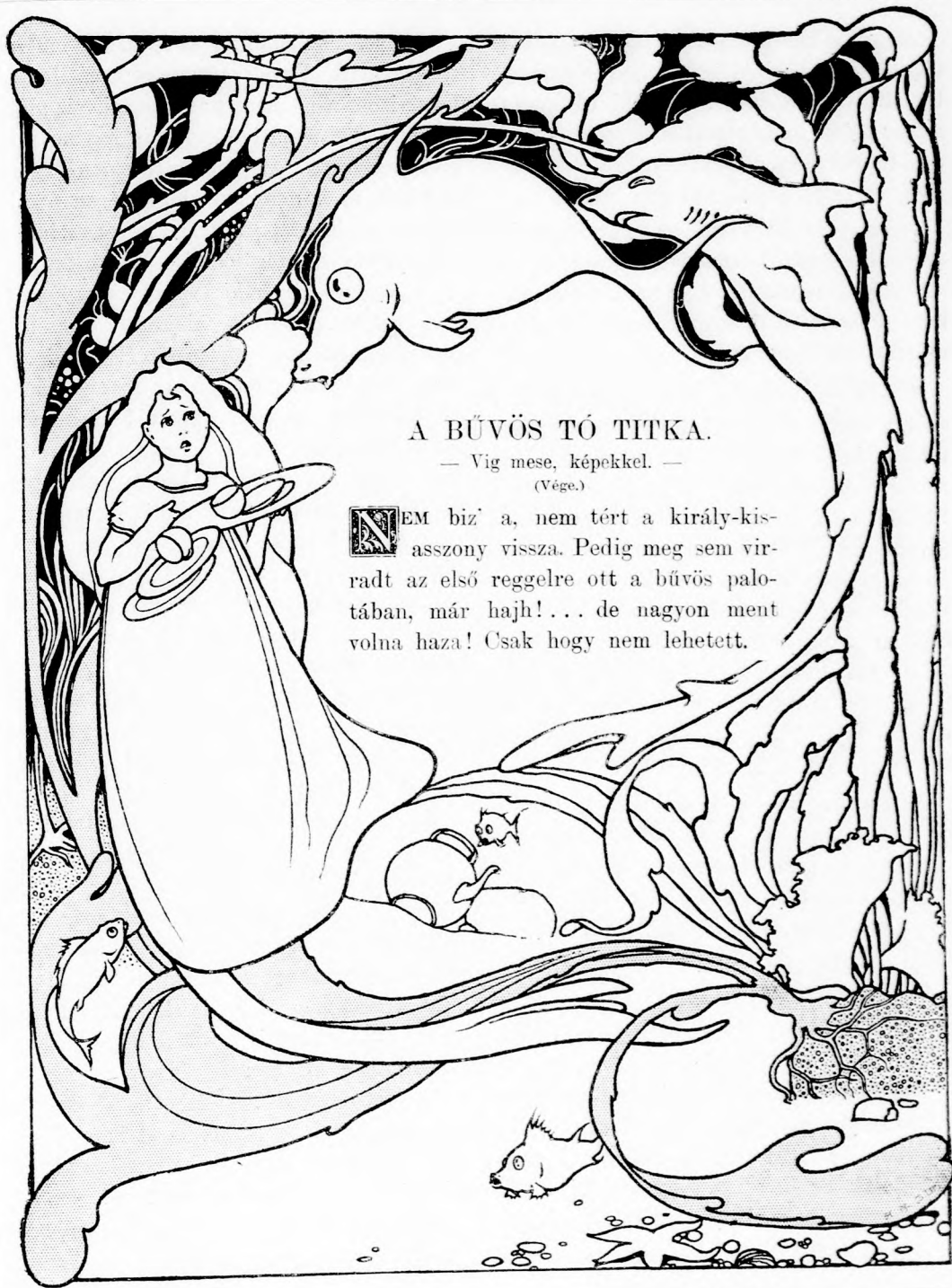
*Szalad vele mind-hazáig,
A mit sem sejtő mamáig.*

*Nagyságának szolt-e aztán?...
Biztosan meg nem mondhatnám.*

LONKA ELTÉVEDT. (Táisd a 167. lapon.)

A BŰVÖS TÓ TITKA.

— Vig mese, képekkel. —

(Vége.)

NEM biz' a, nem tért a király-kisasszony vissza. Pedig meg sem virradt az első reggelre ott a bűvös palotában, már hajh!... de nagyon ment volna haza! Csak hogy nem lehetett.

Amint a hab-leányokkal oda ért a kristály-palotához, majd holtra ijedt a szörnyeteg láttára. No de hamar neki bátorodott, mikor látta, hogy a tó ura csúnyának ugyan tökéletesen csunya, de különben barátságos jó atyafi, aki még tréfál is.

— No hát itt vagy, te maradhatatlan kíváncsi portéka! mondá. Nem volt ugyan szükségem reád, de már csak megfogadlak; és ne félj, örökös jó szolgálatod lesz nálam.

A király-kisasszony nem igen ügyelt e szavak értelmére, inkább mulatságosnak találta, hogy vele, a király-leánnyal, olyan formán beszél, mint valami szolgálóval. Sietett be a palotába, hogy kielégítse a kívánságát. Volt is ám látni való azokban a kristály termekben! Ezer meg ezerféle kincessel volt az mind tele, a kristályfalakon pedig át lehetett látni, úgy hogy szinte azt hihette, benne van a tó vizében és a künn uszkáló halak mindjárt ide jönnek hozzája. Pedig vastag volt ám az a fal és erősebb a márványnál is.

Végre azonban a bámulással is betelik az ember, ha még olyan szép dolgot bámul is. A király-kisasszony is úgy bele fáradt, hogy utoljára már alig állt a lábán, majd eldült az álmoságtól. Le is feküdt egyik ragyogó kristály-teremben és azzal a gondolattal szenderült el:

— No, holnap még egyszer körül sétálok, aztán haza megyek.

Haza bizony holnapután kiskedden! Reggel mindjárt megtudta, hogy gazda nélkül számolt. Amint fölébredt, nagyon jó reggelit talált az asztalon. Épp hozzá is akart látni, mikor bekukkantott a gazda, a szörnyeteg és így szólt:

— No, fiacskám, egyél-igyál és mulass itt kedvedre. Egyelőre még nem szállhatsz le a vízbe, mert nem tudsz uszni, víz alatt megélni. De majd idővel te is hasznos kis cselédem leszel. Az én kenyeremen három esztendő és három nap alatt szépen átváltozol hab-leánnyá. Olyan leszel, mint a többi hűséges szolgálóim.

A szegény király-kisasszony nagy ijedtében csészét, tányért kiejtett a kezéből. Most eszmélt csak igazán föl. Hiszen igaz! Erre vállalkozott, csak hogy kíváncsiságát kielégíthesse. De ez borzasztó! Hab-leány lesz! Nem lesz lába, e helyett felében haltestet kap és örökön-örökké a vízben fog uszkálni. Nem lesz többé király-kisasszony, még csak leányka sem. Nem fog többé királyi atyja palotájában lakomázni, játszogatni, százféle örömben részesülni, csak örökké a vízben lubiczkolva ennek a fürtelmes szörnyetegnek szolgálni.

Sirt-rítt, jajgatott, szánta-bánta, amit tett, de már késő. És tudta, hogy innen soha ki nem szabadulhat. Hajh!... és még csufolódott, hogy ő megteszi azt, amire az ő királyi atyjának nincs elég hatalma!

Csakugyan nem volt. Próbálkozott a kiszabadításával az elbusult öreg király minden módon, építettett most már száz hajót is, de mind hiába... kidobta a rettentő fürgeteg valamennyit a partra, abba kellett hagyni a kísérleteket s a leg-hivebb tanácsosai is ezzel a beszéddel vigasztalták a királyt:

— Megmenteni nem lehet a király-kisasszonyt, hát legokosabb, ha el is felejtjük. Nem is érdemel egyebet, ha oktan kíváncsiságával bele rohant a vesztébe!

Hát lassanként nem is igen gondoltak rá. Elveszett, hát elveszett.

Csak a jó királyfi nem felejtette el a testvérkéjét. Őszintén szerette, nagyon busult utána és folyvást ott járt-kelt a nagy viz partján és bámult a csillogó büvös kastélyra, törve rajta a fejét, hogy mit tehetne? De nem tehetett semmit.

Egy napon, amint egy nagy kövön ülve ismét ott borongott a víz partján, látta, hogy nem messze a parti homokon egy halacska fekszik. Kinlódott, vergődött az isten-adta, tátogatta a száját. Látszott, hogy mindjárt elpusztul a szárazon, a forró napon. Valami nagyobb hullám vethette ki.

Látta a királyfi, de eleintén nem törődött vele. Elég neki a saját maga bubánata. De aztán megröstellte a részvétlenségét.

— Éppen mert magam is érzem, mi a szomorúság, segítenem köll máson, aki bajban van.

Fölvette a halacsát, mely most még inkább megijedt.

— Ne félj, szegény halacska, nem bánthatlak, szólt a királyfi. Inkább vissza akarlak tenni a vízbe.

Erre megszólalt a halacska:

— Ha igazán megteszed, jó királyfi, hálás leszek érte. Látom, te is bánkódsz. Hát ha segíthetnék valamivel?

— Jaj halacska, már ugyan hogy segíthetnél te? Mert nagy ám az én szomorúságom!

És elmondta, micsoda.

— Biz' az nagy baj, szólt a halacska. Nem is tudom vissza hozni a testvérkédet, de valami keveset mégis segíthetek. Ott van a szörnyeteg kristály-palotájában. Láttam is, mikor a hab-leányok vitték. Hát én ide csalom a hab-leányokat este a holdvilágnál egészen a parthoz. Versenyt fognak üldözni, mert a magamféle hal a gazdájuk

kedves csemegéje. Te állj itt nagy hálóval, borítsd rájuk és ha rabul ejtetted őket, alkudjál meg velök. De ne higj ám könnyen nekik, kívánj tőlük zálogot: egy-egy pikkelyt a hal-testökből. Ezt nem hagyhatják reggelig, sem idegen kézben, különben megsemmisülnek.

Megköszönte a királyfi és estére minden úgy történt, ahogy a halacska mondta: a királyfi elfogta a hálóval mind a három hab-leányt, akik ijedtökben mindent elmondtak, hogyan jutott a király-kisasszony a kristály palotába és milyen sors várja ott. Aztán füt-fát ígértek, hogy vissza hozzák, csak bocsássa őket.

— Nem oda Buda! szólt a királyfi. Zálogot adtok, mind-egyötök egy-egy pikkelyt a testéről.

Nagy jajgatásra fakadtak a hab-leányok, hogy azt semmikép sem tehetik, inkább mindjárt elpusztulnak. A királyfi szinte megsajnálta őket, de nem tágitott. Hát végre is mind-egyikök leszakított magáról egy-egy pikkelyt és átadta. De aztán csak még keservesebben sirtak-rítottak.

— Nem rajtunk áll, vissza hozhatjuk-e a hugocskádat! Ha a gazdánk nem adja ki... ó jaj!... akkor végünk van! Miért is sajnáltuk meg azt az oktan király-kisasszonyt! Ő is bajba került, mi is!

Busan jelentek meg a hab-leányok a szörnyeteg előtt s akár milyen keservesen nyögve, mégis csak elmondták a bajukat. No, volt hadd el hadd! Akár milyen jámbor és szelid volt a jó öreg szörnyeteg, most már mégis elfutotta a pulyka-méreg és akkorát bödült, hogy majd össze dült az egész palota, a szegény király-kisasszony ott fönn a kristály-termekben hanyatt esett ijedtében, a szerencsétlen hab-leányok pedig azt hit-

ték, hogy a gazdájuk menten elnyeli őket hajastul-farkastul. Kicsibe is mult, hogy nem tette; de hát mégsem tette, mert amint kifujta a mérget, megint csak győzött a szelidsége. Zsémbelt, dűnnyögött és így szólt:

— Nem elég, hogy a nyakamra hozták azt a pityergő király-kisasszonyt, most még ilyen hebehurgyasággal tetézték! Mit szeleskedtek. Mit hagyjátok elfogni magatokat? Tessék, ez aztán a gyönyörű pástétom! Ha ki nem váltjátok a zálogot, reggel az első napsugártól párává foszoltok szét! No, megérdemeltétek, nem is bánám... de mi lesz velem? Ki hord nekem ennivalót? Éhen haljak? Ki kell fundálnom valamit, hogy kigázoljunk a hinárból.

A királyfi ezalatt ott várt a parton, amint megegyeztek. Nem nagyon sok idő multán újra megjelentek a hab-leányok és így szóltak:

— Gazdánknak, e víz urának, nem engedni fogadalma, hogy haza eresszen valakit, aki hozzá eljutott. Ám de megsajnál minket hű eselégeit, és hogy zálogunkat kivált-hassuk, mind-egyikünknek adott egy-egy kincset: egy-egy bűvös kis golyót és megengedi, hogy ezekkel ő ellene harcra szállj és megpróbáld a hugocskád kiszabadítását. Ahova e golyókat dobod, az lesz belölük, amit kívánsz. A te dolgod, hogy mit kívánj.

A királyfinak ez nem tetszett. Ő a hugocskáját kívánta, nem akart rá állani az alkura. A hab-leányok szomoruan mondták:

— Te lásd! Ha ki nem adod pikkelyünket, elpusztulunk nap-keletkor; de majd megvállik, meg nem bánod-e!

Megdondolta ezt a királyfi rögtön. Mi haszna, ha ezek a szegény hab-leányok elpusztulnak? Hát ha ezekkel a golyócskával próbálhat valamit? Sietős a dolog, mert ha később akadna is mód a hugocskája kiszabadítására, mit érne az? Királyi apjok ugyan megköszönné, ha olyan leányt kapna vissza, akinek fele pikkelyes hal-szörnyeteg! Pedig már nincs is messze az idő, amikor hab-leány lesz a király-leányból.

A királyfi tehát elfogadta váltságul a három golyócskát s vissza-adta a hab-leányoknak a pikkelyöket. De bezzeg aztán ugyan csak főtt a feje. Mit csináljon a bűvös golyóiból?

— Az a szörnyeteg bizonyosan csak csufolkodásból küldte, mert bizonyos felőle, hogy nem találok ki semmi okosat. Legelőször is oda kellene jutnom hozzája. De hogyan? Hajót ha kívánok, kiveti a hullám, a léghajót a szél... nincs módja...

Egyszerre fölvidult az arca.

— De hálás vagyok felséges apámnak, hogy tanulásra szorított! Ami boldog országunkban csak tavaszt és nyarat ismerünk. De olvastam én, hogy tél is van másfelé... Egy golyócskát rászánok...

Fogta az egyik golyócskát és a vizre dobta, mondván:

— Légy oly vastag jég-réteggé, melyet semmi meg nem törhet!

Iziben csikorgó hideg támadt és vastag jég-pánczél borította a nagy tó vizét. Nem mozdulhattak a hullámok, sima ut támadt egészen a kristály-palotáig. A nagy tó befagyott.

Meg is indult a királyfi szaporán és baj nélkül ért oda. De ott aztán megakadt. Nem volt a palotán se ajtó, se ablak. Mi-

nek? A kristály-falakon úgy is át lehetett látni. És látta a hugoetskáját, aki kétségbe esve nyujtotta feléje a karjait. S nem juthattak egymáshoz!

— Majd meglátjuk! Itt a második golyócska. Légy erős kalapács, mely áttört ezt a kristály-falat!

Kevés idő telt bele, már rést tört a kristály-falon. Gyorsan kibujt a királykisasszony s boldogan ölelkeztek össze.

— Jaj, de most fussunk gyorsan! mondá. Szörnyen dühös a szörnyeteg, jaj nekünk, ha utól ér!

Futottak, de még nem értek messzire, már nyomukba ért, aki most épen nem látszott olyan szelidnek, mint rendesen.

— Jaj, már itt van, mindjárt végünk! sikoltott a király-leány.

— Még nincs, szólt a királyfi s elő vette a harmadik golyócskát. Légy, golyócska oly hatalmas, nagy golyó, hogy megöld e szörnyeteket!

S rádobta a szörnyetegre. Ez menten fölfordult; de aztán mi történt? . . .

A csuf szörnyeteg bőre szét-repedt és belőle egy deli szép ifju ugrott ki, koro-

nával a fején. Oda sietett a királyfihoz és megölelte.

— Köszönet, jó királyfi! Megmentettél, megszabadítottál jószággal, okossággal. Gonosz varázslat volt rajtam, és egész országomon. Te megtörted, most ismét király vagyok.

S amint szétnéztek, nem befagyott tó volt többé ott, hanem gyönyörű ország; nem halak, békák, hanem örvendező emberek s a büvös kristály-palota helyén pompás királyi kastély. Oda tértek vissza az örvendő nép ujjongása közt és nagy vigan ültek áldomást.

Más nap a királyfi és hugoetskája hazatértek, de elkísérte a megszabadított ifju király is. Volt persze nagy öröm az öreg király palotájában, mikor megkerült az eltűnt király-kisasszony. Hanem persze legjobban az okos és jó királyfit dicsérték, akiből aztán idővel böles és jeles nagy király lett. A szomszéd deli ifju király pedig feleségül vette a király-kisasszonyt és mindnyájan boldogan éltek és még maig is élnének, ha már meg nem haltak volna.

Találós kérdések.

Melyik kréta nem fog?

*

Melyik kör lehet négyszögű?

*

Melyik nő férfi?

*

Melyik kos nem szokott dulakodni?

*

Melyik haj láthatatlan, de hallható?

*

Melyik erény nem található másutt, csak Magyarországon?

A megfejtők névsorából elsőnek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

„Kis elbeszélések.“

Az ifjúság számára írta *Ida néni*. Számos képpel, díszes vászon-kötésben.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LVIII. köt. 9-ik számában közölt kép-rejtvény megfejtése:

Egyszer volt, hol nem volt.

Helyesen fejtették meg: Sélley Lili, Láner Nellike, Ohrenstein Sándor, Mérai Línike és Margit, Kontur Noémi, Huzella Miklós, Morvay Nausikaa, Szoyka Ilonka, Bárdossy Olga, Vidor Ilonka, Radó Teri, Kiss Margitka, Weiszberger Anikó és Teri, Schiffkorn Kornélka, Leipniker Ida, Sztányi Matildka, Sier Frigyes, Szabó Margitka, Kloos Gizella, Németh Endre, ifj. Budaházy Sándor, Herczl Margit és Jenő, Berényi Erzsike és Margit, Müller Ilonka, Zádor Jenő, Stern Jolán és Birike, Térfy Marianna, Hirsch Olga, István és Arisztid, Kövesi Jenő, Jurenák Gizi, Magyar Szeréna, Barna Kornél, Szent-Iványi Gabriella és Marianna, Radó István, Schmidt Péter, Nagy Böske, Veisz Jenő, Erdélyi Ferencz, Loránt Elly, Kolačkovszky (? — Ugy gondolom, neked is van keresztnéved. Máskor tehát azt is ird ki, mert így azt sem tudhatni, fiu vagy-e, vagy lány? Országos hírű nagy embereknek megengedhető, hogy csak a vezetéknevüket írják alá; mivel azonban te nem vagy olyan, hát ird ki egészen a nevedet, másképp jövőre nem vehetném figyelembe. *F. b.*), Rozsnyai Sárika és Lilike, Szüts Ella és Loránd, Lupkovics Ilke

és Gyurka, Lengyel Margit és Kálmán, Koller Sárika. A kis-teremnei községi elemi népiskola növendékei, Fried Mariska, Gräber Vilma, Sárkány Agáta, Lakner Margit, Furman Lilike, Badics Gizella, Hoppé Dezső, Soltész Juczika, Groszmann Irén, Deutsch Gyuri és Miklós, Kain Annuska és Pista, ifj. Muraközy László, Vásárhelyi Sándor, Szántó Olga és Ernő, Hám Ernő, Veisz István, Tafler Elek és Pál, Vagács Ani, Zaicz Guszti, Virág Vilma, Herczeg Ilona, Schleiminger P. (Az utónevet is egészen ird ki, mert különben nem vehetem figyelembe. Olvasd, amit fentebb Kolačkovszkynak izenek! *F. b.*), Izsák Erzsike és Zsiga, Szumrák Jenő, Várady László, Hevesy Bella, Kovács Márta, Hajnik Miklós, Háy Irén és Juliska, Bayer Anti, Dörner Gyuri, Hacker Irén és Józsi, Ultsch Marcsi, Leyer Stefi és József, Berg Mariska, és Lilly, Zakariás Pista és Sándor, Andreánszky Pisti, Lenkey Emilia és Jolánka, Vámosy Loránt, Donáth Matild és Rikárd, Perci Lili, Csia Erzsike, Doromby Bandi, Löwensohn Imre, Kövér Margitka, Ehrenfeld Rezsinke, Berg testvérek, Kazy Livia, Naschitz Gyuri, Batta Gyula, Thaly Florence, Vásárhelyi Pali. Ottlik Pálma, Saly Laczi, Salzmann Berta, Schröder Etelka és Rudolf, Wurm Betty, Schön Ilona és Jenő, Veress Jenő, Csatáry Jani, Láng Miklós, Pap Zolika, Rosenfeld Erzsike és Dalma, Ravasz Piroška, Forster Jolánka, Somogyi Margit, Jolán és Jenő, Takács Jenő, Veress Gizi, Jeszenszky Lea és Gerő, Urbán Elly, Szőke Emmike, Makó Andor, Kazy Péter, Jákó Margit és Miczike, Kemény Géza, Kviz Ernő, Robitsek Magda, Pap Lili, Hollós László, Harangi Klárka, Neoschil Antal, Lipschitz Ernő, Almásy Gini, Márkus Erzsike, Kölesey Cella, Schulez Antal, Kalmár Endre, Yukam Pál, Sturz Gyula, Vajda Anna és László, Székely Margit, Herczog Dóra és Vilma, Schara Szerike, Vész Andrea, Pötis Irén, Ybl Márta és Iduska, Fényes Ilonka, Andriská Idus, Lehoczky Agáta és Tibor, Kossaczky Gyula, Kummerer Paula, Klár Anna és Vera, Konecz Mariska, Péterfy Vilma, Marosán Adorján, Ujhelyi Tivadar, Hardy Sándor, Glóber (Hóber, Hóver?) Miczi (Magad irj! A vezetékneved olvashatatlan. *F. b.*) Hajnal Imre, Follinus Kornél, Hüttl Károly, Szántó Pista, Hirmán Gyula, Hecht Pál és László, Ranschburg Béla és Pali, ifj. Kleiszl Gyula, Nagy Lenke és Ernő, Boros Emmike, Laukó Sári, Töpler Gyula, Kovács Bella és Géza, Endreffy Jennő.

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertes lett *Ultsch Marcsi*, *Budapesten*, kinek a jutalom-könyvet (*Apró szindarabok* gyermek-előadásokra gyűjtötte *Forgó bácsi*, több képpel, díszes angol vászon-kötésben) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LVIII. köt. 8-dik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Laukó

Sári, Lipschitz Ernő, Pap Lili, Radó István, Gräber Vilma, Jeszenszky Lea és Gerő, Somogyi Margit, Jolán és Jenő, Márkus Erzsike, Naschitz Gyuri, Robitsek Magda.

— **Olvassátok!** —

*

Forgó bácsi tíz parancsolata.

1. *Leveled papiroza sima szélü legyen és tiszta.*
2. *Irkából tépett papirosra levelet ne írj.*
3. *Levelet be ne porozz, be ne poczázz.*
4. *Leveleden mindig rajta legyen a kelet napja és helye.*
5. *Ami a szerkesztőnek szól (közlés, megfetés, gyűjtés), azt ne küldjed a kiadó-hivatalba.*
6. *Ami pedig a kiadó-hivatalnak szól (előfizetés, elmaradt számok végetti felszólalás, bekötőtáblák, régi számok vagy kötetek megrendelése), azzal ne fordulj a szerkesztőhöz.*
7. *Leveled papiroza ne legyen rikoltó színü, se illatos.*
8. *Csak fekete tentát használj írásra.*
9. *Ismeretlen s csakis családi körben járatos bevezető nevet ne használj.*
10. *A szerkesztőségbe intézett levél állandó czime legyen: Forgó bácsinak, a „Kis Lap” szerkesztőjének.*

Aki e tíz parancsolat ellen vét: magára vessen, ha levelét nem veszem figyelembe, vagy ha levele más iratok közé vegyülvén, elkallódik.

F. b.

FORGÓ BÁCSI POSTÁJA.

Laczi. Laczi olvasóm van nekem több is. A vezeték-nevedet is illik soraid alá írni. — **Klár Anna.** Lassu írásod elég jó. De ha gyorskodni akarsz, mint a kiforrott írásu felnőtt: akkor bizony silányka. Ohajtottad véleményemet, hát őszintén meg is mondtam. — **Kovács Irén.** De megfajteni csak magad fejtetted meg? — **Kölesey Cella.** Husvétig lesz-e szindarab 3 személyes, még nem bizonyos. De hát a »Forgó bácsi színháza.« cz. gyűjtemény köteteiben annyi a darab, hogy kevesebb- s több-személyit kedvedre válogathatsz benők. — **Lipschitz Ernő.** Arra én nem vállalkozhatom, hogy számotokra nevelőt válasszak és küldjek. Meg aztán: fel vagy-e hatalmazva erre a kérésre? — **Batta Gyula.** Örömmel fogadlak téged is a *Kis Lap* régi zászlaja alá. — **Klein Pista.** A másodikat besoroztam. — **Robitsek Magda.** Hosszan elnéztem a te rajzocskádat, mit jelent? Egy kis leány térdén állva imádja a holdat és a csillagokat. Ha talán képrejtvény, közöld velem a megfejtést. — **Salzmann Berta.** A »Forgó bácsi színháza« végett fordulj az Athenaeum kiadóhivatalához. Annak a kötetekben lelsz hosszabb-rövidebb darabokat. — **Makó Andor.** A kérde-

zett szívesen irt volna, de atyja szigorú tilalma következtében mellőznie kell a választ. — **Wurm Betty.** Meleg és hálás szívről tanuskodó érzelmek. Ha egyszer megismerkedel a vers-írás és rimelés szabályaival, közölheted fogsz írni. — **Schröder testv.** A szíves kérdést köszönöm: elég jól. Rezsőnek pedig azt ízenem, hogy *Rezső* nem név. Csak úgy találta ki valaki bolondjából a *Dezső* formájára, amely magyaros képzés is a latin *Desiderius*-ből. De *Residerius* nem lévén, *Rezső* sincsen. A *Rudolf* név magyar egyértékese az ősi és szépen hangzó *Radó*. — **Glückseel Rajnárd.** Rajzocskádat ügyes, a meséd is jól van elmondva. Idővel válhat belőled jó festő, író is. — **W. K.** Más az alamizna, más az írói díj. Tudtommal az iparos-inas (és nem tanonc) számot tarthat orvosi kezelésre, főképen, ha a mestersége gyakorlatában érte a bal-eset. Az írószágról pedig kár ábrándozni, mert a bekülöndt »vers« merő hülyeség. — **Hunyady Ferencz.** A te *i*, *u* és *n* betűid azt mutatják, hogy szép-írásu legény lesz belőled. Öt éveskétől jobb kezdetet kívánni sem lehet. — **Ehrenfeld Rozinka.** Az *ny*, mint már többször megirtam, *egy* betűnek a jele. Ehhez képest igazíts a csiga-rejtvényeden. — **Schiller Honka.** Levelkédben örömmel tellett. — **Halassy Valika.** Mindenek előtt, végig a magad írását szerettem volna látni. Az sz-et te is két betűnek veszed. De még ez nem gátolná a közlést, ha névtelenül jelenvén meg, disekekésre nem magyaráznák. A többi hibátlanul van megszerkesztve; de az első szótaggal elénkbe szökken az egész, annyira ismeretes költeményeket s példaszókat dolgoztál fel. Ujabbat várok tőled. — **Petainek Miczi és Adrienne.** Kettőzött örömmel fogadlak híveim közé, mert soraitokból megértettem, hogy abból a kegyetlen nyavalyából szerencsésen kiépültetek. — **Girardi Gyöngyike.** Rég is éreztem hijadat. De most, hogy a klastromból kikerültél, ismét sürűn érintkezhetünk. — **Esterházy Erzsébet.** A dolog rendben van. A január 21-én postára adott küldemény csak február végén jutott el hozzám. Hát az elfogott nyuszika gyarapodik-e? Azóta ismét fagyos idő jár itt is. Nem hó-, de jégvirág járja most. — **Ybl testv.** Az elsőt besoroztam. Hogy vannak az ibolyák? Ugyancsak megkéckülhettek ebben a megújult télben. Hogy szeretem-e szerkeszteni a *Kis Lapot*? Ugy, amint ti olvasni. Azokból a koczkákból semmi sem derül ki. A megfejtése még zavarosabb. Mit is akartatok voltaképp, kis lányaim? A másik tulságosan könnyű. — **Töpler Gyula.** Már csak könnyebben esik, hogy te jőj Bpestre mint én K.-házára. Szívesen is látlak. Atyád köszöntését melegen viszonzom. — **Vagacs Margitka.** Ügyesek. Megjelennek. — **Péterfy Vilma.** Honnan választottam s miből? Ha tudója vagy, szólj. — **Mikecz Kata.** Elmés. Közlöm is. — **Könyöki testv.** Teljes szívemből osztozom a ti gyászos veszteségetekben, mely a szerető, jó nagy apa s a jeles tanfőnök, Könyöki József halálával ért titeket. — **Hirsch test.** Már nem marad hátra egyeb,

mint hogy a czimet még egyszer beküldjétek. — **O. b.** Bájós versike, de a »K. L.«-nak eroticus. — **Bognár László.** Gyorsan tanultad meg az írás mesterségét, s ha vonalozott sorok közé írnál, rövid időn meg is erősödnél benne. — **Neumann Lilly.** Hiba van a számításodban. Csak nézz utána. Az aztán beküldendő kéziratodban több ügyet vess a kockákba írott betűkre. A 2-ik nagyon is könnyű, a 3-ik meg nem való a *Kis Lapba*. — **Hacker Irén és Józsi.** Erdeklődéssel várom. — **Donáth testv.** Kedves tudomásul veszem ugy Matild jelentését, mint Rikárd bemutatkozását, valamint az egyeseket is. — **Endreffy Jenny.** Megjelen. — **Gräber Vilma.** Soraidat annak idején nem vettem, tehát nem is közölhettem. — **Soltész Juczika.** Mért nem szabad magad a »*Forgó bácsi 10 parancsolatához*»? A *kiadói* dolgok nem rám tartoznak. — **Kain testv.** Meghiszem. De hát azért szerencse a neve, mert véletlen. — **Schmidt Péter.** A gymnasiumi osztályok, noha egy-azon földél alatt vannak, mégis csak különböznek egymástól. Jó lesz tehát a fennálló beosztáshoz alkalmazkodnod. — **Táfler testv.** Már most kettőtök közül ki az »én«? Elek-é vagy Pál? — *Több levélről a jövő számban.*

LEVELEZÉS.

Katona Endre (sz. udvarhelyi r. k. gymnasium) a hozzá beküldött képes lev. lapokat örömet viszonozza hasonlókkal. **F. b.**

Jó Szív.

Az Országos Gyermekek-védő Egyesületnek: *Hunyady* Ferencz 3 kor., *Donáth* Mathild és *Rikárd* 1 kor., *Kovács* Irén gyűjtése 7 kor. (Egyes adakozók: *Papa* 1 kor., *Mama* 60 fill., *Nagyapa* 50 fill., *Nagymama* 50 fill., *Másik nagymama* 50 fill., *Gyula bácsi* 20 fill., *Hermína néni* 20 fill., *Sándor bácsi* 20 fill., *Berta néni* 20 fill., *Józsi bácsi* 20 fill., *Mariska néni* 20 fill., *Sándor bácsi* 20 fill., *Etel néni* 20 fill., *Károly bácsi* 20 fill., *Gizella néni* 20 fill., *Ede bácsi* 20 fill., *Olga* 20 fill., *Jenő* 20 fill., *Kisasszony* 60 fill., *Móricz bácsi* 20 fill., *Irén* 60 fill., *Zsófi néni* 20 fill.), *Aninger* Sasa, *Klára*, *Jolán* és *László* gyűjtése: 2 kor.

Az Ég áldása legyen a kegyes adakozókon!

F. b.

A FOLYÓ évnegyed vége közeledvén, kérjük ama t. előfizetőket, kiknek előfizetésök e hóval lejár, sziveskedjenek megrendelésöket mielőbb megujtítani, hogy a lap pontos szétküldése fönn ne akadjon.

Az új évnegyed a »*Kis Lap*« most folyó kötetének második és befejező részét fogja nyújtani, s ebben fog a kis olvasók köré-

ben oly nagy tetszéssel találkozó hosszabb elbeszélés: „**A sárkány-rend nagymestere**“ bonyodalmas érdekessége teljesen kifejlődni. Ennek befejeztével új **hosszabb elbeszélés** kerül sorra; e mellett, ugy mint eddig, minden számban gazdag változatossággal **kisebb beszélek, mesék, ismeret-terjesztő cikkek, költemények,** legnagyobb részt **művészi rajzok** kíséretében, kéthetenként pedig **színes műmelléklet.**

A rendes rovatok természetesen változatlanul megmaradnak továbbra is, élénk érintkezést tartva fenn *Forgó bácsi* és kis olvasói közt.

A »*Kis Lap*« előfizetési ára:

Negyed évre ... .. **2 Korona.**
Fél évre ... .. **4 „**
Egész évre ... .. **8 „**

Az előfizetési pénzt 1900 január 1-től kezdve korona értékben kérjük beküldeni.

Az előfizetések, legczélserűbben postai utalványon, a »*Kis Lap*« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »*KIS LAP*« kiadó-hivatala.